

Καβάλα, 23 Μαΐου 2018

Ανακοίνωση υπ' αριθμ. 10

N. 4538/2018 (ΦΕΚ Α' 85/16.5.2018):

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΤΗΣ
ΑΝΑΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων και Ειδικά Μητρώα Ανηλίκων :

1. Το Ε.Κ.Κ.Α. τηρεί Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων, στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά όλοι οι ανήλικοι που τοποθετούνται σε μονάδες παιδικής προστασίας και φροντίδας ή πρόκειται να τοποθετηθούν σε ανάδοχο γονέα με δικαστική απόφαση ή με εισαγγελική διάταξη ή με σύμβαση ή πρόκειται να υιοθετηθούν.

2. Κάθε μονάδα παιδικής προστασίας και φροντίδας, που λειτουργεί ως νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, υποχρεούται να τηρεί Ειδικό Μητρώο Ανηλίκων, στο οποίο αναγράφονται μέσα σε σαράντα οκτώ (48) ώρες από την άφιξη του ανηλίκου τα εξής στοιχεία:

- α. το ονοματεπώνυμο του ανηλίκου, τα διαθέσιμα για την ταυτοποίησή του στοιχεία ,
- β. το ονοματεπώνυμο των φυσικών γονέων του ανηλίκου και ενός συγγενή εξ αίματος έως τρίτου βαθμού, του ασκούντος τη γονική μέριμνα του ανηλίκου ή την επιμέλειά του ή του επιτρόπου που έχει οριστεί, καθώς και η κατάσταση της υγείας των φυσικών γονέων, το επάγγελμα, η κατοικία και τα διαθέσιμα για την ταυτοποίησή τους στοιχεία.
- γ. ο αριθμός κατάθεσης της αίτησης ή της κύριας παρέμβασης, που ασκούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1532 ΑΚ, με αίτημα την ανάθεση της πραγματικής φροντίδας του τέκνου ή της επιμέλειάς του ολικά ή μερικά σε τρίτον ή το διορισμό επιτρόπου, το αρμόδιο δικαστήριο, καθώς και η ημερομηνία της δικασίμου,

δ. ο αριθμός κατάθεσης της αίτησης υιοθεσίας σύμφωνα με το άρθρο 1549 ΑΚ, το αρμόδιο δικαστήριο, καθώς και η ημερομηνία της δικασίμου.

3. Κάθε μονάδα παιδικής προστασίας και φροντίδας οφείλει να δηλώνει αμελλητί στο Ειδικό και Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων της προηγούμενης παραγράφου και να αποστέλλει τις μεταβολές στο Ε.Κ.Κ.Α., το οποίο τις γνωστοποιεί με τη σειρά του στον αρμόδιο φορέα εποπτείας του άρθρου 13.

4. Μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την τοποθέτηση του ανηλίκου στην ανωτέρω μονάδα, η τελευταία διαβιβάζει τα στοιχεία της παραγράφου 2 στο Ε.Κ.Κ.Α. για εγγραφή τους στο Εθνικό Μητρώο, το οποίο γνωστοποιεί στον αρμόδιο φορέα εποπτείας τις καταχωρήσεις ανηλίκων που έχουν διενεργηθεί.

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες, όλες οι μονάδες παιδικής προστασίας και φροντίδας που βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια, υποχρεούνται να καταγράψουν στα επιμέρους Ειδικά Μητρώα Ανηλίκων και να αποστείλουν για καταχώριση στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων όλα τα παιδιά που είναι τοποθετημένα σε αυτές.

Το Ε.Κ.Κ.Α. γνωστοποιεί με τη σειρά του τις καταχωρήσεις στον αρμόδιο φορέα εποπτείας.

5. Οι αιτήσεις και οι κύριες παρεμβάσεις που αναφέρονται στην περίπτωση γ της παραγράφου 2 κοινοποιούνται στην αρμόδια μονάδα μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κατάθεσή τους, με επιμέλεια των διαδίκων. Υποχρέωση αποστολής κατά τον ίδιο τρόπο υπάρχει και αν το δικαστήριο ενεργεί αυτεπαγγέλτως σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1532 ΑΚ.

6. Οι αιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση δ της παραγράφου 2 αποστέλλονται στο Ε.Κ.Κ.Α. για καταχώριση μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κατάθεσή τους, με επιμέλεια των διαδίκων.

Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων και Ειδικά Μητρώα Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων:

1. Το Ε.Κ.Κ.Α. τηρεί Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων, στο οποίο καταχωρίζονται οι εγγεγραμμένοι στα επιμέρους Ειδικά Μητρώα Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων των φορέων εποπτείας της αναδοχής της παραγράφου 1 του άρθρου 13.

2. Ο αρμόδιος φορέας εποπτείας της αναδοχής τηρεί Ειδικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων. Για την εγγραφή τους στα Ειδικά Μητρώα είναι απαραίτητα τα εξής:

α. υποβολή αίτησης ενδιαφέροντος. Μετά την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών εκδίδεται βεβαίωση έγκρισης των τυπικών προϋποθέσεων καταλληλότητας από τον αρμόδιο φορέα εποπτείας της αναδοχής,

β. βεβαίωση ολοκλήρωσης και θετικής έκβασης της κοινωνικής έρευνας για τον έλεγχο καταλληλότητας από την κοινωνική υπηρεσία του φορέα εποπτείας.

3. Την ευθύνη εγγραφής στο Εθνικό Μητρώο φέρει ο αρμόδιος φορέας εποπτείας της αναδοχής .

Εθνικό Μητρώο Εγκεκριμένων Αναδοχών Ανηλίκων και Ειδικά Μητρώα Εγκεκριμένων Αναδοχών Ανηλίκων :

1. Το Ε.Κ.Κ.Α. τηρεί Εθνικό Μητρώο Εγκεκριμένων Αναδοχών Ανηλίκων στο οποίο καταχωρίζονται τα απολύτως αναγκαία στοιχεία, τα οποία καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τα οποία σχετίζονται με την αναδοχή ανηλίκων.

2. Κάθε φορέας εποπτείας της αναδοχής υποχρεούται να τηρεί Ειδικό Μητρώο για τις αναδοχές τις οποίες εποπτεύει και να αποστέλλει τα στοιχεία, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία ανάληψης εποπτείας στο Ε.Κ.Κ.Α. για εγγραφή τους στο Εθνικό Μητρώο. Κάθε ανάδοχος γονέας οφείλει να ενημερώνει αμελλητί για οποιαδήποτε μεταβολή σχετικά με τα στοιχεία της παραγράφου 1 τον αρμόδιο φορέα εποπτείας, ο οποίος υποχρεούται ανά εξάμηνο να αποστέλλει τις μεταβολές στο Ε.Κ.Κ.Α.

3. Στα Ειδικά Μητρώα Εγκεκριμένων Αναδοχών Ανηλίκων καταγράφονται τα στοιχεία των Μητρώων καθώς και τα εξής:

α. τα στοιχεία του αρμόδιου φορέα εποπτείας,

β. ο αριθμός πρωτοκόλλου της κοινωνικής έκθεσης,

γ. για τα ορφανά, η ληξιαρχική πράξη θανάτου των γονέων και η βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ότι η επιμέλεια του τέκνου δεν έχει ανατεθεί σε άλλο φυσικό πρόσωπο. Για τα τέκνα μονογονεϊκών οικογενειών, αντίγραφο της αίτησης του φυσικού γονέα σύμφωνα με το άρθρο 1532 ΑΚ. Για τα εγκαταλελειμμένα και από τους δύο γονείς ή έκθετα ή κακοποιημένα ή παραμελημένα τέκνα, οποιοδήποτε δημόσιο έγγραφο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο αρμόδιου οργάνου από το οποίο να προκύπτει το γεγονός της εγκατάλειψης ή έκθεσης ή κακοποίησης ή παραμέλησης του ανηλίκου. Για τα ασυνόδευτα ανήλικα, οποιοδήποτε έγγραφο από το οποίο να προκύπτει κάποιο στοιχείο της ταυτότητας, της ηλικίας ή της καταγωγής τους. Τα ανωτέρω στοιχεία καταγράφονται, εφόσον βρίσκονται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής,

δ. ο αριθμός της απόφασης που κηρύσσει την αναδοχή ή της εισαγγελικής διάταξης που διατάσσει ως προσωρινό μέτρο την αναδοχή σύμφωνα με το άρθρο 1532 ΑΚ ή ο αριθμός και η ημερομηνία σύναψης της σύμβασης με τους αναδόχους γονείς, ο αριθμός βεβαίωσης της έγκρισης της καταλληλότητας των αναδόχων γονέων και ο αριθμός της πιστοποίησης εκπαίδευσης αναδόχων γονέων,

ε. ο αριθμός της δικαστικής απόφασης που επιβάλλει την αναδοχή ως αναμορφωτικό ή θεραπευτικό μέτρο, σύμφωνα με τα άρθρα 122 ή 123 ΠΚ, ή της διάταξης ανακριτή που επιβάλλει την αναδοχή ως περιοριστικό όρο (άρθρο 282 παρ. 2 εδάφιο β ΚΠΔ) ή της

εισαγγελικής διάταξης που επιβάλλει την αναδοχή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 45Α ΚΠΔ ή της απόφασης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που θέτει τον ανήλικο υπό διοικητική επιμέλεια, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 49/1979,

στ. η αναφορά της αποδοχής ή παραίτησης εκ μέρους των αναδόχων γονέων της τακτικής οικονομικής ενίσχυσης, που προβλέπεται,

ζ. ο προσδιορισμός της κατηγορίας της εγκεκριμένης τακτικής οικονομικής ενίσχυσης, μεταξύ αυτών που ισχύουν, εφόσον αυτή χορηγείται στους ανάδοχους γονείς,

η. ο προσδιορισμός της μορφής της αναδοχής σε σχέση με τους ανάδοχους γονείς, συγγενική, επαγγελματική ή άλλη, εφόσον κάποια από αυτές υλοποιείται,

θ. ο προσδιορισμός των εξατομικευμένων αναγκών φροντίδας και αποκατάστασης του ανηλίκου που τοποθετείται σε αναδόχους γονείς,

ι. η καταγραφή των σημαντικών αλλαγών που πραγματοποιούνται σχετικά με τον ανήλικο που έχει τοποθετεί για φροντίδα και τους αναδόχους γονείς, όπως η διακοπή αναδοχής, η αλλαγή αναδόχων γονέων, η αλλαγή της σύνθεσης ή της κατοικίας των αναδόχων γονέων, η επιστροφή στη βιολογική οικογένεια ή σε συγγενείς του και η υιοθεσία,

ια. η εισαγωγή σε Μονάδα Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή η τοποθέτηση σε άλλο πρόγραμμα προστατευμένης φροντίδας, η εμφάνιση αναπηρίας ή σημαντικού προβλήματος υγείας που απαιτεί ειδική φροντίδα ή αποκατάσταση και αλλαγή κατηγορίας οικονομικής ενίσχυσης και τους λόγους αυτών, όπου απαιτείται,

ιβ. η καταγραφή της εκτίμησης της κατάστασης του ανηλίκου που είχε τοποθετηθεί για φροντίδα σε ανάδοχο γονέα, κατά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας του και τα περαιτέρω μέτρα προστασίας και φροντίδας που απαιτούνται.

Ανάδοχοι γονείς – προϋποθέσεις :

1. Κατάλληλοι για να γίνουν ανάδοχοι, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, είναι οικογένειες που αποτελούνται από συζύγους ή έχοντες συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, με ή χωρίς παιδιά, ή μεμονωμένα άτομα, άγαμα, ή διαζευγμένα, ή σε χηρεία, με ή χωρίς παιδιά, που μπορεί να είναι συγγενείς εξ αίματος οποιουδήποτε βαθμού με το ανήλικο τέκνο (συγγενική αναδοχή). Μεταξύ περισσότερων κατάλληλων υποψήφιων αναδόχων γονέων η επιλογή γίνεται πάντα με γνώμονα το συμφέρον του ανηλίκου, υπό το πρίσμα και της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού, που κυρώθηκε με το ν. 2101/1992 (Α 192). Η συγγενική αναδοχή πρέπει να προτιμάται.

2. Η τοποθέτηση ανηλίκου σε ανάδοχους γονείς επιτρέπεται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. οι ανάδοχοι γονείς πληρούν τα όρια ηλικίας και έχουν διαφορά ηλικίας από τον αναδεχόμενο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τη νομοθεσία για την υιοθεσία. Ο περιορισμός της ηλικίας δεν ισχύει για την περίπτωση της συγγενικής αναδοχής,

β. οι ανάδοχοι γονείς και οι συνοικούντες με αυτούς έχουν καλή ψυχική, διανοητική και σωματική υγεία, ιδίως μάλιστα δεν πάσχουν από χρόνια μεταδοτικά νοσήματα,

γ. οι ανάδοχοι γονείς και οι συνοικούντες με αυτούς δεν έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα ή δεν εκκρεμεί σε βάρος τους ποινική δίωξη για τα αδικήματα που επισύρουν έκπτωση από τη γονική μέριμνα, σύμφωνα με το άρθρο 1537 ΑΚ, ή για κακοποίηση ή παραμέληση ανηλίκων για τα αδικήματα της πορνογραφίας ανηλίκων, μαστροπείας, σωματεμπορίας, ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, αποπλάνηση παιδιών, ληστείας, καθώς και για όσα προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα ναρκωτικά ή την εμπορία οργάνων,

δ. οι ανάδοχοι γονείς έχουν αποδεδειγμένα τη δυνατότητα να καλύψουν τα βασικά έξοδα διατροφής, μόρφωσης και ιατρικής περίθαλψης του ανάδοχου τέκνου, διαθέτοντας επαρκείς προς τούτο οικονομικούς πόρους και καταβάλλοντας προσωπική φροντίδα,

ε. οι ανάδοχοι γονείς είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων

6. Σε απρόβλεπτες ή επείγουσες περιπτώσεις, όπως ενδεικτικά αναφέρεται ο αιφνίδιος θάνατος των γονέων, η εγκληματική ενέργεια μεταξύ των γονέων, η απροειδοποίητη εγκατάλειψη της οικογενειακής εστίας από τους γονείς, η ως άνω προηγούμενη εγγραφή των αναδόχων γονέων στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων δύναται να παραλειφθεί, εφόσον πρόκειται για συγγενική αναδοχή.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά και διαδικασία εγγραφής στα Ειδικά Μητρώα Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων και στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων

⋮

α. αίτηση στην οποία αναγράφεται το ονοματεπώνυμο, ο αριθμός ΑΜΚΑ, η διεύθυνση κατοικίας, καθώς και η ηλικία τους και στην οποία αναφέρεται τεκμηριωμένα ο λόγος που τους ωθεί να γίνουν ανάδοχοι γονείς,

β. πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης,

γ. πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος των τριών (3) τελευταίων φορολογικών ετών.

δ. πιστοποιητικό δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος, από το οποίο προκύπτει ότι ο αιτών και τα συνοικούντα με αυτόν πρόσωπα, δεν πάσχουν από χρόνια μεταδοτικά νοσήματα,

ε. πιστοποιητικό περί μη θέσης σε δικαστική συμπαράσταση ή κίνησης σχετικής διαδικασίας από το πρωτοδικείο του τόπου μόνιμης κατοικίας των αιτούντων και όσων συνοικούν με αυτούς,

στ. αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης των ιδίων και των συνοικούντων με αυτούς ενήλικων μελών, από το οποίο προκύπτει ότι δεν έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για αδικήματα που επισύρουν, σύμφωνα με το άρθρο 1537 ΑΚ, έκπτωση από τη γονική μέριμνα ή για τα αδικήματα της πορνογραφίας ανηλίκων, μαστροπείας, σωματεμπορίας, ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, αποπλάνηση παιδιών καθώς και για όσα προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα ναρκωτικά ή την εμπορία οργάνων,

ζ. πιστοποιητικό ότι δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για όσα αδικήματα προβλέπονται στην περίπτωση ζ, καθώς και πιστοποιητικό που εκδίδεται από την εισαγγελία του τόπου μόνιμης κατοικίας τους, ότι δεν είναι φυγόδοκοι ή φυγόποινοι για τα ίδια αδικήματα.

Μετά την υποβολή της αίτησης και την προσκόμιση των ανωτέρω δικαιολογητικών από τους υποψηφίους, ο αρμόδιος φορέας υποχρεούται να διεξαγάγει κοινωνική έρευνα για να διαπιστωθεί η καταλληλότητα των υποψήφιων αναδόχων γονέων για την εγγραφή τους στο Μητρώο. Η έρευνα διεξάγεται και περατώνεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή όλων των παραπάνω δικαιολογητικών. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, ο φορέας συντάσσει έκθεση καταλληλότητας, εγγράφει τους ενδιαφερομένους στο ειδικό μητρώο που τηρεί, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 και διεξάγει το πρόγραμμα εκπαίδευσης.

Ανήλικοι δυνάμενοι να τοποθετηθούν σε ανάδοχο γονέα με σύμβαση :

1. Οι φυσικοί γονείς ή ο επίτροπος μπορούν, σύμφωνα με το άρθρο 1655 ΑΚ και τηρουμένων και των λοιπών σχετικών διατάξεων του ΑΚ, να τοποθετήσουν το ανήλικο παιδί με γνώμονα πάντα το βέλτιστο συμφέρον του σε ανάδοχους γονείς, κατά προτίμηση συγγενείς, καταρτίζοντας μαζί τους εγγράφως τη σχετική σύμβαση.

2. Για την τοποθέτηση ανηλίκου σε ανάδοχο γονέα από νομικό πρόσωπο που έχει οριστεί επίτροπος, σύμφωνα με το άρθρο 1600 ΑΚ, συνάπτεται μεταξύ του επιτρόπου, όπως αυτός κατά περίπτωση εκπροσωπείται νόμιμα, και των αναδόχων γονέων σύμβαση, σύμφωνα με την οποία ο ανάδοχος γονέας αναλαμβάνει την πραγματική φροντίδα του ανηλίκου και όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ΑΚ και τον παρόντα. Στη σύμβαση, που καταρτίζεται εγγράφως, γίνεται μνεία ότι ο ανάδοχος γονέας έλαβε γνώση του περιεχομένου των διατάξεων του ΑΚ και του παρόντος και ότι αποδέχεται ανεπιφύλακτα τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτών, καθώς και τις δεσμεύσεις που απορρέουν από αυτές.

3. Προϋπόθεση του κύρους της σύμβασης των προηγούμενων παραγράφων είναι η προηγούμενη εγγραφή του αναδόχου στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων. Ο ανάδοχος υποχρεούται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη σύναψη της συμβάσεως να μεριμνήσει για την καταγραφή της στο Εθνικό Μητρώο Εγκεκριμένων Αναδοχών.

4. Για την εγγραφή στο Εθνικό Μητρώο Εγκεκριμένων Αναδοχών του άρθρου 7, η κοινωνική υπηρεσία του αρμόδιου φορέα εποπτείας καταρτίζει έκθεση πιστοποίησης

καταλληλότητας, ύστερα από έλεγχο των στοιχείων της προσωπικότητας, των βιοτικών συνθηκών και της καταλληλότητάς του να γίνει ανάδοχος γονέας του συγκεκριμένου παιδιού, σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, στην οποία περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τα εξής στοιχεία:

α. βεβαίωση εγγραφής του υποψήφιου ανάδοχου γονέα στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων,

β. καταγραφή των στοιχείων,

γ. βεβαίωση εγγραφής του υποψήφιου προς αναδοχή παιδιού στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων.

Ανήλικοι δυνάμενοι να τοποθετηθούν σε ανάδοχο γονέα με δικαστική απόφαση :

1. Για να τοποθετηθεί με δικαστική απόφαση ανήλικος σε ανάδοχο γονέα, πρέπει το συμφέρον του να επιβάλει την ανάθεση της πραγματικής φροντίδας του σε τρίτους (ανάδοχους γονείς), ιδίως δε συγγενείς, είτε γιατί οι γονείς του αδυνατούν ή εμποδίζονται να ασκούν, κατά τρόπο ικανοποιητικό, εν όλω ή εν μέρει τη γονική μέριμνα είτε γιατί ο επίτροπός του αδυνατεί ή εμποδίζεται να ανταποκριθεί στα καθήκοντα που σχετίζονται με την εξασφάλιση της υγιούς σωματικής και πνευματικής ανάπτυξης του ανηλίκου.

2. Η επιλογή του ανάδοχου γονέα από το δικαστήριο, ύστερα από επιπρόσθετο και εξατομικευμένο έλεγχο κοινωνικής υπηρεσίας, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1533 ΑΚ, ο οποίος δεν πρέπει να υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα από την ημερομηνία ανάθεσής του από το δικαστήριο και βεβαίωση για την καταλληλότητά του ή από τον εισαγγελέα σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1532 ΑΚ, γίνεται υποχρεωτικά από τους εγγεγραμμένους στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων Γονέων της παραγράφου 1 του άρθρου 6 ή από τους επαγγελματίες αναδόχους.

Παροχές και διευκολύνσεις σε ανάδοχους γονείς :

Στους ανάδοχους που έχουν οριστεί με δικαστική απόφαση ή με σύμβαση ή με εισαγγελική διάταξη και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναδοχή, παρέχεται οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών του ανηλίκου. Φορέας καταβολής της οικονομικής αυτής ενίσχυσης ορίζεται ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.).

Η ανωτέρω οικονομική ενίσχυση εξακολουθεί να παρέχεται και μετά την ενηλικίωση του ανηλίκου που βρίσκεται σε καθεστώς αναδοχής στις εξής περιπτώσεις:

α. στους ανάδοχους γονείς όταν το άτομο που έχουν υπό τη φροντίδα τους είναι ΑμεΑ, η ενίσχυση καταβάλλεται καθ' όλη τη διάρκεια της αναδοχής,

β. σε περίπτωση σπουδών, μέχρι την ολοκλήρωσή τους, όχι όμως πέραν των έξι (6) ετών από την εγγραφή του.

γ. σε περίπτωση που το ανάδοχο τέκνο είναι υπόχρεος στράτευσης, καθ' όλη τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας και μέχρι τη με οποιονδήποτε τρόπο εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης

3. Οι ανάδοχοι γονείς δικαιούνται τις ίδιες άδειες, που αφορούν στη φροντίδα και ανατροφή του ανηλίκου, με τους φυσικούς γονείς, καθ' όλη τη διάρκεια της αναδοχής. Ο ανήλικος που τοποθετείται σε ανάδοχο γονέα και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναδοχή, καλύπτεται ιατροφαρμακευτικά από τον ασφαλιστικό φορέα του αναδόχου γονέα. Σε περίπτωση έλλειψης ασφάλισης αυτού, ο ανήλικος καλύπτεται υγειονομικά, σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν στην υγειονομική κάλυψη ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

4. Οι ανήλικοι, που τοποθετούνται σε ανάδοχο γονέα με οποιονδήποτε τρόπο, εγγράφονται κατά προτεραιότητα και φοιτούν δωρεάν στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, αρμοδιότητας των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. του τόπου κατοικίας των αναδόχων γονέων. Επίσης, φιλοξενούνται, κατά προτεραιότητα, στις παιδικές εξοχές και τα κέντρα οικογενειακών διακοπών που λειτουργούν στο πλαίσιο του κρατικού προγράμματος.

5. Η οικονομική ενίσχυση του παρόντος άρθρου απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α`167), δεν κατάσχεται στα χέρια οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης ούτε συμψηφίζεται με ήδη βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζονται τα θέματα διαδικασίας χορήγησης και καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης, τα ποσά ανά κατηγορία των προς αναδοχή παιδιών, οι αρμόδιες υπηρεσίες και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

Εποπτεία της αναδοχής :

1. Η εποπτεία της αναδοχής, σύμφωνα με το νόμο και τις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος, ανατίθεται, κατά περίπτωση, στους εξής φορείς:

α. στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τους ανηλίκους που έχουν υπό την προστασία τους,

β. στις Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας ή, κατά περίπτωση, στα Τμήματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης των Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών ή Περιφερειακών Ενοτήτων και των δήμων για τους ανηλίκους, των οποίων η επιτροπεία έχει ανατεθεί σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού

χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 1600 του ΑΚ και για τις περιπτώσεις των συμβατικών αναδοχών,

- γ. στα δημοτικά βρεφοκομεία, για τους ανηλίκους που έχουν υπό την προστασία τους,
- δ. στις κοινωνικές υπηρεσίες των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τους ανηλίκους που έχουν υπό την ευθύνη τους,
- ε. στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τους ανηλίκους, οι οποίοι τίθενται σε αναδοχή.

2. Ο αρμόδιος για την εποπτεία της αναδοχής φορέας υποχρεούται:

- α. να οργανώνει επισκέψεις οργάνων του, τουλάχιστον μία φορά το μήνα και εκτάκτως όποτε το κρίνει σκόπιμο στην ανάδοχη οικογένεια για να διαπιστώνει τους όρους διαβίωσης και ανατροφής του τοποθετηθέντος ανηλίκου. Οι επισκέψεις μπορεί να γίνονται και χωρίς προειδοποίηση των αναδόχων γονέων,
- β. να χορηγεί τη σχετική βεβαίωση εξακολούθησης της αναδοχής στους ανάδοχους γονείς έτσι ώστε να τους παρέχονται οι διευκολύνσεις ,
- γ. να συνεργάζεται εποικοδομητικά με τους αναδόχους γονείς και να τους διευκολύνει, κατά το μέτρο του δυνατού, στην άσκηση των καθηκόντων τους ως αναδόχων γονέων,
- δ. να συνεργάζεται εποικοδομητικά με τον ανήλικο σε αναδοχή, να πραγματοποιεί συστηματική ενημέρωσή του σχετικά με τα δικαιώματά του και τον τρόπο της εκ μέρους του υποβολής παραπόνων, ανάλογα πάντα με την ηλικία και το βαθμό ωριμότητάς του,
- ε. να επιλαμβάνεται αμέσως επειγουσών περιπτώσεων που αφορούν τον ανήλικο, ευθύς μόλις ειδοποιηθεί από τον ανάδοχο γονέα ή τρίτο,
- στ. να παρέχει τις αναγκαίες συμβουλές στους ανάδοχους γονείς για θέματα που αφορούν την όλη λειτουργία του οικογενειακού περιβάλλοντος και μπορούν να επηρεάσουν την ομαλή διαβίωση του ανηλίκου,
- ζ. να συμπεριφέρεται προς τους ανάδοχους γονείς με τον επιβαλλόμενο σεβασμό χωρίς καμία διάκριση λόγω κοινωνικής ή οικονομικής κατάστασης ή πολιτικών ή θρησκευτικών πεποιθήσεών τους, τηρώντας κατά τα λοιπά τις διατάξεις του ν. 4443/2016 (Α 232),
- η. να τηρεί τα ειδικά μητρώα εφόσον φιλοξενεί ανηλίκους και να εγγράφει τα απαιτούμενα στοιχεία στα εθνικά μητρώα
- θ. να συνεργάζεται με την κοινωνική υπηρεσία της μονάδας παιδικής προστασίας όπου αυτό απαιτείται.

3. Ο αρμόδιος, για την εποπτεία της αναδοχής, φορέας, συντάσσει και αποστέλλει ανά εξάμηνο στον αρμόδιο εισαγγελέα ανηλίκων έκθεση σχετικά με τις δράσεις του που αναφέρονται στην παράγραφο 2, εκτός αν προκύψει ανάγκη για έκτακτη ενημέρωσή του,

οπότε τον ενημερώνει αμελλητί. Αντίγραφο της έκθεσης διαβιβάζεται από τον ίδιο φορέα και στο Ε.Κ.Κ.Α. να καταχωρισθεί στο αρχείο του Εθνικού Μητρώου Εγκεκριμένων Αναδοχών.

Προγράμματα εκπαίδευσης, συμβουλευτικής υποστήριξης και επιμόρφωσης :

Οι φορείς εποπτείας υποχρεούνται στη διενέργεια, αυτοτελώς ή από κοινού με άλλους επιστημονικούς φορείς, των προγραμμάτων επιμόρφωσης υποψήφιων αναδόχων γονέων. Οι ανωτέρω φορείς μπορούν, επίσης, να οργανώνουν και να εκτελούν προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης των αναδόχων γονέων στους οποίους έχει ήδη τοποθετηθεί ανήλικος, σύμφωνα με τον παρόντα.

Μετά το πέρας των προγραμμάτων επιμόρφωσης εκδίδεται βεβαίωση παρακολούθησης αυτών από τον φορέα για να ολοκληρωθεί η εγγραφή στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων Γονέων.

Επαγγελματική αναδοχή :

Το δικαστήριο μπορεί να τοποθετεί σε επαγγελματίες αναδόχους παιδιά με αναπηρία και παιδιά με σοβαρές ψυχικές διαταραχές, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου για τη διεξαγωγή της κοινωνικής έρευνας. Η φροντίδα από την πλευρά των αναδόχων γονέων υπηρετεί συγκεκριμένο θεραπευτικό σχέδιο, που προτείνεται από ειδικούς επιστήμονες του φορέα εποπτείας. Ο ανάδοχος γονέας που προσφέρει επαγγελματικές υπηρεσίες προς το παιδί αμείβεται με μηνιαία αντιμισθία και ασφαλιζεται για ασθένεια και σύνταξη.

Η αναδοχή ως μέτρο που εποπτεύεται από τις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής :

1. Όσα ορίζονται στον παρόντα νόμο, ισχύουν και στις περιπτώσεις των αναδοχών που επιβάλλονται από τα Δικαστήρια Ανηλίκων σύμφωνα με τα άρθρα 122 παράγραφος 1 στοιχείο γ και 123 παράγραφος 1 στοιχείο α του ΠΚ, στις περιπτώσεις αποχής από την ποινική δίωξη ανηλίκου με εισαγγελική διάταξη σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 45Α ΚΠΔ, στην περίπτωση της επιβολής της αναδοχής ως περιοριστικού όρου σύμφωνα με το εδάφιο β της παραγράφου 2 του άρθρου 282 ΚΠΔ με διάταξη ανακριτή, καθώς και στην περίπτωση του άρθρου 8 του π.δ. 49/1979 (Α 11). Στις περιπτώσεις αυτές, αρμόδιος φορέας για την έρευνα του κατάλληλου ανάδοχου γονέα και για την εποπτεία της αναδοχής είναι οι Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής.

2. Ο ανάδοχος γονέας, υπό τη φροντίδα του οποίου τοποθετούνται ανήλικοι σύμφωνα με το παρόν, πρέπει να διαθέτει εξειδικευμένα προσόντα και αυξημένες δεξιότητες, τις οποίες έχει αποκτήσει είτε από το επάγγελμά του, είτε ύστερα από κατάλληλη εκπαίδευση για το σκοπό αυτόν. Η κατά τόπο αρμόδια Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής παρέχει σε αυτόν διαρκή και εξειδικευμένη υποστήριξη. Στις περιπτώσεις όπου οι ανήλικοι

έχουν επιπρόσθετες ανάγκες, ιδίως είναι παιδιά με αναπηρία ή με σοβαρές ψυχικές διαταραχές ή παιδιά που έχουν απομακρυνθεί από το οικογενειακό τους περιβάλλον ύστερα από δικαστική απόφαση ή εισαγγελική εντολή, η αρμόδια Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής παρέχει σε αυτόν αυξημένη εκπαίδευση και υποστήριξη. Ο ανάδοχος γονέας προσφέρει τις ανωτέρω εξειδικευμένες υπηρεσίες προς το παιδί βάσει συγκεκριμένου θεραπευτικού σχεδίου που έχει προταθεί από τον ανωτέρω φορέα εποπτείας.

3. Στους αναδόχους γονείς παρέχεται αυξημένη οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των εξειδικευμένων αναγκών των ανηλίκων.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και κάθε συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται ειδικότερα τεχνικά και λεπτομερειακά θέματα για την εφαρμογή του μέτρου της αναδοχής από τις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, συμπεριλαμβανομένων των ζητημάτων ειδικής επιμόρφωσης των υποψήφιων αναδόχων γονέων.

Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Θετών Γονέων και Ειδικά Μητρώα Υποψήφιων Θετών

Γονέων :

1. Το Ε.Κ.Κ.Α. τηρεί Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών Γονέων στο οποίο καταχωρίζονται όλοι οι εγγεγραμμένοι στα επί μέρους Ειδικά Μητρώα Υποψηφίων Θετών Γονέων εφόσον ολοκλήρωσαν με επιτυχία τα προγράμματα επιμόρφωσης .

2. Για την εγγραφή στα Ειδικά Μητρώα είναι απαραίτητα τα εξής:

- α. υποβολή αίτησης ενδιαφέροντος ενώπιον των αρμόδιων υπηρεσιών,
- β. το ονοματεπώνυμο του υποψήφιου θετού γονέα, το επάγγελμα, η κατοικία και τα πλήρη δημογραφικά στοιχεία αυτού, όπως ημερομηνία γέννησης, φύλο, ιθαγένεια, ληξιαρχική πράξη γάμου και γέννησης τέκνων, καθώς και η κατάσταση της υγείας του,
- γ. η κοινωνική έκθεση της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας στην οποία βεβαιώνεται η καταλληλότητα του συγκεκριμένου υποψηφίου.

Εθνικό Μητρώο Υιοθεσιών :

1. Το Ε.Κ.Κ.Α. τηρεί Εθνικό Μητρώο Υιοθεσιών, στο οποίο καταχωρίζονται τα απολύτως αναγκαία στοιχεία που σχετίζονται με την υιοθεσία.

2. Στο Εθνικό Μητρώο Υιοθεσιών συλλέγονται και εισάγονται τα στοιχεία που αφορούν:

α. το ονοματεπώνυμο του υιοθετούμενου ανηλίκου και τα στοιχεία ταυτότητας, όπως ημερομηνία γέννησης, φύλο, ιθαγένεια,

β. το ονοματεπώνυμο των φυσικών γονέων και των συγγενών εξ αίματος ως τρίτου βαθμού, το επάγγελμα, η κατοικία και τα πλήρη δημογραφικά του στοιχεία, όπως ημερομηνία

γέννησης, φύλο, ιθαγένεια, ληξιαρχική πράξη γάμου και γέννησης τέκνων, εφόσον υπάρχουν, καθώς και η κατάσταση υγείας των φυσικών γονέων με έγγραφη συναίνεσή τους, γ. το ονοματεπώνυμο των θετών γονέων, το επάγγελμα, η κατοικία και τα πλήρη δημογραφικά τους στοιχεία, όπως ημερομηνία γέννησης, φύλο, ιθαγένεια, καθώς και η κατάσταση υγείας των θετών γονέων,

δ. ο αριθμός της δικαστικής απόφασης που κηρύσσει την υιοθεσία.

3. Ο Εισαγγελέας του αρμόδιου για την κήρυξη της υιοθεσίας δικαστηρίου οφείλει μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την τελεσιδικία της απόφασης να εγγράφει τα στοιχεία στο Εθνικό Μητρώο Υιοθεσιών. Την ίδια υποχρέωση έχουν οι εξειδικευμένες σε θέματα διακρατικών υιοθεσιών υπηρεσίες και οργανώσεις, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 226/1999 (Α 190).

Το άρθρο 1 του π.δ. 226/1999 αντικαθίσταται ως εξής:

1. Αναγνωρίζονται ως εξειδικευμένες να διεξάγουν την προβλεπόμενη από το άρθρο 1557 του ΑΚ, κοινωνική έρευνα για τους υποψήφιους θετούς γονείς σε υιοθεσίες ανηλίκων που τελούνται στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και να διαμεσολαβούν για την πραγματοποίηση των υιοθεσιών ανηλίκων που έχουν υπό την προστασία τους οι εξής υπηρεσίες:

α. οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας ή, κατά περίπτωση, τα Τμήματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης των Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών / Περιφερειακών Ενοτήτων,

β. οι Κοινωνικές Υπηρεσίες των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α 16),

γ. τα Δημοτικά Βρεφοκομεία.

2. Για τη διεξαγωγή της κοινωνικής έρευνας που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ν. 2447/1996 για τις περιπτώσεις υιοθεσιών ανηλίκων στις οποίες είτε αυτοί είτε οι υποψήφιοι θετοί γονείς έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο εξωτερικό (διακρατικές υιοθεσίες), καθώς και για τη διαμεσολάβηση προς πραγματοποίηση αυτών των υιοθεσιών όταν πρόκειται για ανηλίκους που έχουν υπό την προστασία τους, αναγνωρίζονται ως εξειδικευμένες οι εξής υπηρεσίες:

α. η Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας κάθε Περιφέρειας για τις Περιφερειακές Ενότητες που ανήκουν στη χωρική τους αρμοδιότητα. Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής, η Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας του Κεντρικού Τομέα και οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας κάθε Περιφερειακής Ενότητας αυτής,

β. ο Ελληνικός Κλάδος της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας, με έδρα την Αθήνα,

γ. τα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4109/2013, και τα Δημοτικά Βρεφοκομεία μόνο για τα παιδιά που έχουν

υπό την προστασία τους και για τα οποία αποδεδειγμένα δεν μπορούν να υιοθετηθούν στο εσωτερικό της χώρας.».

Υποχρεώσεις της κοινωνικής υπηρεσίας μετά την ολοκλήρωση της κοινωνικής έρευνας

Σε περίπτωση θετικής έκβασης της κοινωνικής έρευνας, η αρμόδια κοινωνική υπηρεσία εγγράφει τον υποψήφιο στο μητρώο που τηρεί και διεξάγει το πρόγραμμα εκπαίδευσης. Μετά και την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος εκπαίδευσης, η αρμόδια κοινωνική υπηρεσία υποχρεούται να μεριμνά για την εγγραφή των ενδιαφερομένων στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Θετών Γονέων.